

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.
 Posredni: do 9 petih vrst 1 D, od 10—15 petih vrst 1 D 50 p., večji inserti petih vrst 2 D; notica, posilna, izjava, reklama, prekladi petih vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p.
 Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Insertni davek posebej.
 Vprašanjem glade insertov naj se priloži znamka za odgovor.
 Uredništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafljeva ulica št. 5, priloženo. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje
 Telefon št. 34.
 Dopolnje sprejema le podpisane in sadotne frankovane.
 Rokopisov se ne vrata.
Posamezne številke:
 v Jugoslaviji navadne dni 1/2 D, nedelje 1 D
 v inozemstvu navadne dni 1 D, nedelje 1-25 D
 Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:
 V Jugoslaviji:
 celoletno naprej plačan . . . D 90—
 polletno 45—
 3 mesečno 22-50
 1 7-50
 Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročilna doplačati.
 Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročilni vedno po nakaznici.
 Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Minister Trifković o „slovenskem vprašanju“.

V zadnji seji zakonodajnega odbora je klerikalni poslanec dr. Janko Šimrak v svojem govoru zatrjeval, da obstoja poleg hrvatskega tudi slovensko vprašanje. Na ta govor je reagiral minister za izenačenje zakonov Marko Trifković. Njegova izjava priložujemo po stenografskem zapisniku.

Minister Trifković je izjavil:
 »G. dr. Šimrak je danes sprožil tudi — slovensko vprašanje. Ne vem, kako prihaja g. poslanec do tega, da govori o slovenskem vprašanju? Ako se pri Hrvatih še da razpravljati o tem, ako so oni v ujedinenju morda kaj izgubili, je stvar pri Slovencih docela druga, saj je čista in jasna stvar, da oni niso z osvoboditvijo in ujedinenjem ne samo ničesar izgubili, marveč samo pridobili. (Dr. Šimrak: Dobili so ravnalsko pogodbo.) Namenoma se izogibljem, da bi se dotaknil gotovih stvari, ako pa se me tako apostrofira, se ne morem izogniti, da bi ne spregovoril o teh stvareh, ker bi v nasprotnem slučaju zopet kričali: »Čuli ste, kako je govoril g. Šimrak, a minister mu ni mogel odgovoriti niti besedi.« Gospodje, končati hočem in sicer »s slovenskim vprašanjem«, da se prepričamo, v kakšnem stanju se nahaja to vprašanje.

Pred vojno ni bilo Slovencev kot država. Slovenci so bili administrativno razdeljeni na dve državi: na Avstrijo in Madžarsko. (Dr. Korošec: In Italijo, in Italijo!) A v sami Avstriji so bili razdeljeni na šest pokrajin na Kranjsko, Koroško, Štajersko, Gorico, Trst in Istro. Samo na Kranjskem so bili Slovenci v večini, a v vseh drugih provincih so bili namreč Nemci in Italijanci v manjšini. V splošnem je bila vsa administrativna oblast povsod, pa tudi v Ljubljani, v rokah Nemcev, nemških plemičev in povsod je bilo v premoči nemško uradništvo. Druge veje državne uprave so bile tako organizirane, da ni imela niti ena izmed njih svojega sedeža v čisto slovenskem delu našega naroda. Tako se je višje deželno sodišče za Kranjsko, Koroško in Štajersko nahajalo v Gradcu, a za Primorsko je bilo v Trstu. Vsa višja mesta so bila v rokah nemških sodnikov in v sami Ljubljani je bil predsednik deželnega sodišča Nemec. Poštno ravnateljstvo je bilo v Trstu in ravnateljstvo železnice, ki teko preko slovenskega ozemlja

ozemlja, se je nahajalo v Beljaku.

O šolstvu, o katerem se je toliko govorilo, ko smo razpravljali o zakonu glede oblastne in okrožne samouprave, v tem šolstvu so odločevali v Gradcu in Celovcu, a v sami Kranjski je bil šolski referent Nemec, kakor je bil Nemec tudi višji šolski nadzornik. Slovenci niso imeli niti ene popolne slovenske državne srednje šole. Petdesetletna borba Slovencev za vseučilišče je ostala brez uspeha, a v parlamentu se je vlada rogala tej zahtevi, govoreč da si morajo Slovenci prete ustvariti srednje šole, predno smejo zahtevati univerzo.

Gledališča v Mariboru, Celju in Ptuj so bila nemška, a v Ljubljani je vegetiralo deželno gledališče, do čim se je nemško privatno gledališče vzdrževalo s podporniki.

A sedaj po ujedinenju?
 Obstoja pokrajinska vlada v Ljubljani za vso Slovenijo: vse druge stroke državne uprave so organizirane tako, da obsega vso Slovenijo.

Ustanovljeno je višje deželno sodišče v Ljubljani, osnovano je poštno ravnateljstvo, poštna hranilnica s čerkovnim in klirinškim prometom.

Ljubljana je dobila popolno vseučilišče s petimi fakultetami. In naš bogoslovski ljubljanski fakulteta ima mnogo več rednih profesorjev kakor dunajska teološka fakulteta. Vse srednje šole so postale slovenske in država jih je prevzela in jih vzdržuje, da si jih je sorazmerno mnogo več kakor v drugih pokrajinah naše države.

Obe gledališči v Ljubljani sta podružljivi, a gledališča v provinci dobivajo znatne državne subvence.

Država je prevzela nase skrb za učitelje in šole. Prevzela je tudi vse prejšnje avtonomne ustanove, da si avtonomni domiki daleko ne pokrivajo izdatkov.

Ali obstoja v tem slovensko vprašanje?

POLOŽAJ NA REKI.

— Rim, 28. marca. (Izvirno.) Po poročilih z Reke je volaški svet na Reki izročil oblast zakonodajni skupščini. Legionari so bili razoroženi in odpušteni. Italijanske čete same vzdržujejo red in mir v mestu. To vest razširja uradna »Stefani«.

Ob sokolskem jubileju.

(Govor staroste JSS dr. VI. Ravnarja na akademiji 24. t. m.)

»Po letu 1848., ki je imenujemo pomlad narodov, je nastopila reakcija. Strupena slana je morila nežno brstijo mlado cvetje nacionalne misli. Avstrijski absolutizem je uzgal svojega orgije, iskal veleizdajalcev ter vzgajal renegate. Toda čisto se ni dala uničiti. Poedini prosvetljeni možje so jo gojili v zatišju ter na znanstvenem in kulturnem polju utirali nova pota svojemu narodu. Palacky, Jungman, Šafařík, Havlíček, Smetana, Manes, Rieger, kdo v slovenskem svetu ne pozna teh imen, poznana pa so zlasti slehernemu človeku do zadnje selske kočice. Današnje veličine češkega naroda si ne moremo niti misliti brez teh mož. In ko je avstrijski absolutizem skrahiral po nesrečnih italijanskih vojnah, je po teh možeh gojena narodna misel izpod pepela živnila v visok plamen. V teh prilikah je bila spočeta — misel sokolska.

Spočeta v duši mladega, na velenabrazenega filozofa in esteta ter navdušenega telovadca — dra. Miloslava Tyršja. Gojenci Šmitovega in Malypetrovega telovadnega zavoda v Pragi so si zamislili, da ustanove moško telovadno društvo, navadno telovad, društvo brez razlike strank in narodnosti, utrakvistično. To pa je križalo račune Tyršju, ki je namenil telovadbi vso drugo vlogo; telovadba ne sme biti sama sebi namen, telovadba mora služiti narodu in nacionalni misli. V uredniških prostorih »Narodnih Listov«, kjer sta delovala znamenita publicista dr. Julius in dr. Edvard Gregor, so razmišljali, kako bi se dal uresničiti načrt. Na pomoč so jim prišli Nemci sami ustanovivši svoje lastno društvo. Duhovi so se ločili. Tyrš in njegovi tovariši so šli z vso verno na delo in decembra 1861. so bila izdelana pravila, ki jih je vlada potrdila že 27. januarja 1862. Da bi bila vlada shutila, kai tiči za novim društvom, kakih nedoglednih posledic prinese, kako bo de zrevolucioniralo vso češko javnost, da na koncu koncev vsi avstrijsko notranjo politiko, pa bi se ne bila tako pohitela. Toda pravila so imela povsem nedolžno lice in novo društvo se je čisto ponižno imenovalo »Praška telovadna jednota«, »seveda« z edinim namenom: gojiti telovadbo.

Poziv je vabil »gospode« člane in vse »gospode«, ki žele pristopiti k društvu na dan 16. februarja 1862. v prostore češke realke v Gosposki ulici na prvi občini zbor. In res se je tega dne ob 10. uri predpoldne v skromnih nizkih prostorih, razsvetljenih z oljnatimi svetilkami, zbralo 75 članov. Zboru je predsedoval dr. Julius Gregor. Na dnevnem redu sta bili dve točki: vsprejem pravil in volitve. Vršilo se je vse suhoparno, čeprav so vsi vedeli, da gre za nekaj važnejšega, kakor za samo golo telovadbo. Za starosta je bil izvoljen Jindřich Fügner, njegovim namestnikom in gospodarjem dr. Tyrš.

Govornik opisuje na to prvo delo v društvu, postopek sokolskega kroja, geslo »tužme sel«, znak letčega ptiča sokola, tikanje, pozdrav: na zdar!

Kako skrbno in v detail je bilo vse pripravljeno, dokazuje delstvo, da je Tyrš že na eni prvih odborovih seji predložil svoj vadeni sestav in češko nazivoslavje. Tyršev vadeni sestav je povsem izvirno njegovo delo, sloneče na znanstvenih raziskavanih, uporabljal ob načela estetike in bogata lastna izkustva v telovadnici. Toda vse to je Tyrš podredil narodovi službi: odgajati mladino, krepko na telesu in na duhu, vedno pripravljeno za narodno delo in obrambo, s telesno, duševno in pravno vzrolo neodoljivo doseči obojelenost in čim višjo odporno silo vsega naroda.

To je bistvo misli sokolske, tako enostavne in vendar tako prepričevalne, da je postala razumljiva vsakomur. Tyršev fundamentalni spis: »Naš ukol, smer a cilj« je postal evangelij naroda češkega, ki je takol pomoval, da gre za nekaj višjega, da gre za njegovo lastno telesno in duševno svobodo. Odtod čudeži, ki jih je opravljala sokolska idela, odtod njeni uspehi.

Organizacija je naglo napredovala, že leta 1882. se je vršil prvi vsesokolski zlet v Pragi. Leta 1884. je započela župna organizacija, leta 1889. so ustanovili Česko Obec Sokolsko za kraljevino, leta 1892. Moravsko - šlesko O. S., leta 1894. župo Dolnorakousko, leta 1896. Svaz češko - slovenskeho Sokolstva, ki mu je sledila Č. O. S. za vsa češka društva doma in v tujini. Leta 1911. je

štela Č. O. S. 100.000 članov, danes jih šteje do blizu pol milijona.

Toda ne gre za število, gre za to, da je misel sokolska po tolikih in tolikih generacijah prerodila ves narod češki, da je iz njega napravila odločnega, nevstrašenega, žilavega borca za svojo eksistenco in za svojo svobodo. Noben drug narod ni ob prevratu tako zelo pripravljen vstopil v svojo svobodo kakor narod češki. Danes žanje sadove te svoje pripravljenosti, a če smo pravični, moramo priznati, da ima to v pretežni večini zahvaliti sokolski misli in njenim predstaviteljem.

Govornik se na to spominja ustanovitve Južnega Sokola v Ljubljani 1. oktobra 1863, ki so se zanj vršile priprave že leta 1862., tako da tudi mi danes lahko praznujemo 60letnico. »Tudi pri nas je sokolska misel delala čudeže, dala ne v tej meri kakor na Češkem. Zlasti v oni prvi dobi. Tudi nas je sokolska misel pripravljala na svobodo in čeprav se naša pripravljenost ne da primerjati z ono naroda češkega, rečem le: bogve kako bi mi izgledali ob prevratu, da nismo bili vsaj inteligentnemu delu svojega naroda nudili sokolske njene odločnosti, njene idealizma, njene bolevitosti proti vsaki reakciji.

Zato nas danes, ko izražamo svoje iskrene čestitke češkemu Sokolstvu in narodu češkemu, navdajajo čustva hvaležnosti, da smo postali deželni oni vzvišene, vse osvetožujoče in pomladujoče misli. Iz teh čustev naj izzveni češkemu Sokolstvu v pozdrav moj krepki sokolski »Na zdar!«

Burni »na zdar« klic in dolgotrajno ploskanje je sledilo tem govornikovim besedam.

MEDNARODNA PAROPLOVNA KONFERENCA V BUKAREŠTI.

— Bukarešta, 27. marca. (Izv.) Koncem aprila tekočega leta se odpravi v Bukarešto mednarodna konferenca za ureditev paroplovne po Donavi. Konferenca se udeležijo Anglija, Francija, Italija, Romunska, Jugoslavija, Češkoslovaška, Avstrija, Madžarska in Bolgarska. Na konferenci bodo tudi razpravljali o vzpostavitvi direktnega brezlovnega prometa ob celi črti Donave. Sklepi konference se predložijo pozneje gospodarski konferenci podonavskih držav v Bratislavi.

Ivan Podražaj:

D'Annunzijevo »Parisina«.

Za novo leto je izšla D'Annunzijeva tragedija »Parisina«. Ni nova. Napisal jo je že pred leti v Arcachonu. Vendar je znana italijanski publikli, ker jo je vglasbil Pietro Mascagni kot opero, ki se je pela v Rimu in Milanu, toda brez posebnega uspeha. Pa tudi kot drama se je že igrala lani v rimskem gledališču Argentina. Sedaj jo igrajo v Milanu. Občinstvo je precej navdušeno zanj. Menda zato, ker igra v naslovni vlogi znamenita Alda Borelli. V prejšnjih letih je roševala D'Annunzijeve drame njegova ljubljanka, »večno mlada« Eleonora Duse.

Italijani imajo sedaj Parisino kot opero in kot dramo. Mascagni se je zato sprl z D'Annunzijem in mu grozil celo s tožbo. Najbrž se je Mascagni umiril, ker je kritika prorokovala njegovi operi večji uspeh, ako se bo Parisina igrala tudi kot drama.

Ni prijetno pisati o D'Annunzijevev umetniškem delovanju ob spominu na njegove dejanske izpade proti našemu narodu. V tem oziru je njegov greh silno nedostojen umetnika. Kot človek pa se obnaša proti nam kakor zločinec, ki hoče maščevati svoje lastne grehe na pravici in poštenosti svojega bližnjega. Sicer pa je sam zapisal: »Io mi glorio, d' essere un latino, e riconosco un barbaro in ogni uomo di

sangue diverso.« To je zapisal on, ki se je v svoji mladosti učil pri modernih Rusih in francoskih veristih! On, ki mu je »Figaro« svojačeno očital, da se je malo praveč zaljubil v Maupassanta, Flauberta in druge. Pozneje se je res osvobodil tuje vpliva in vstvaril svoj lastni slog, ki je veličastna renesanca italijanskega pesniškega jezika. Kakor nekdanj Dante, ki je vstvaril italijanski književni jezik, tako je D'Annunzio vstvaril nove dobe v razvoju italijanskega jezika. To je njegova slava, ki mu ostane večna. Njegovo drugo umetniško hotenje pa je le triumf njegovega časa in več ali manj hvaležen objekt literarne zgodovine. Zdi se, da on to sluti, zato je nasitil svojo brezmejno slavohlepnost z dvomljivo strategično in politično slavo, ki jo italijanska politična zgodovina gotovo ne bo odrekala »največjemu sinu Italije«, kakor se je blagovolil imenovati sam.

D'Annunzio ni dramatik, čeprav se je ponosno proglasil za preporoditelja italijanskega narodnega gledališča. Hotel je postati italijanski Wagner in ker zato ni imel elementarne sile, ga je imenoval barbara in rekel, da bi njegova umetnost pod italijanskim nebom obledela in izgnila.

Njegovi romani, polni jezikovnih biservov, so revni na dejanjih, ki jih izpolnjuje lepota D'Annunzijevega muzikalno-arhitektonskega sloga. V njegovih dramah pa ni skoraj nobenega

dejanja, ki je in bo ostalo vedno brez-pogojna zahteva vsake drame. V knjigah si mislimo življenje, na odru pa ga moramo videti. Aeschylus in Shakespeare nista samo velika dramatika, ampak tudi velika učitelja. Epika in lirika nista teatralna umetnost. D'Annunzio, ki se je proglasil za Measlo nove italijanske drame, je ostal le Janez Krstnik »d'un'arte« novella o rinovelata che coroni l'immenso edificio ideale della nostra stirpe eletta.

V vseh njegovih dramah, kakor n. pr. »La città morta«, »La Gioconda«, »La Gloria«, »La figlia di Jorio«, primanjkuje osebam individualni značaj, kar je poleg pomnikanja dejanja usodopole posledica D'Annunzijevega skrajnega subjektivizma in kulta lastne osebnosti. Ta njegov subjektivizem se je uveljavil per eminentiam v pozitivnem smislu pri vstvaritvi lastnega književnega sloga.

V svojih romanih in dramah ima D'Annunzio vedno kako tragično ljubezen. Tragično? Da, ker jo hoče imeti on kot tako. Krivda njegovih ljubimcev je takorekoč izven njih. »Junak« in »junakinja«, so pravzaprav že a priori obsojeni na smrt. Poleg tega pa je glavni junak skoraj vedno D'Annunzio sam. Sperelli, Aurispa, Cantelmo, Effrena i. dr. so le razne imena za D'Annunzija, ki vidi v sebi neke vrste italijanskega nadčloveka.

Vse to velja več ali manj tudi za »Parisino«, ki je v toliko drama, v ko-

likor so vse D'Annunzijeve drame vredne tega imena. Drama je spev ljubezni, ki ne vidi moralne krivde in jo negira vkljub navideznemu boju. Ljubezen med Hugonom in Parisino, ki je žena njegovega očeta, noče poznati moralno - družabne ovire, ki vendar ni zgolj »zunanja okolnost«. Sicer pravijo nekateri, da to ni noben zadržek, toda vsaj D'Annunziju je služil za povod tragičnega zaključka ljubezni. Polag tega pa je Hugonov oče knez, ki ima pravico soditi in obsoditi. Ljubezen med Hugonom in Parisino sama na sebi ni tragična, kakor nobena ljubezen v D'Annunzijeveh tragedijah. D'Annunzio ne pozna tragičnih duševnih konfliktov. Hugon in Parisina ne poznata življenja. Ljubezen med njima je slapa, posvečena smrti obeh. »Parisina« je lepa lirčna pesnitev izbranih v besedah.

Vsebinska je sledeča: V prvem dejanju Hugon je nezakonski sin Nikolaja d'Este. Njegova mati je Stella dell'Assassino, ki jo je njegov oče zavrzel ter se oženil z mlado Parisino Malatesta. Stela se hoče maščevati nad Nikolajem, zato hujša svojega sina Hugona proti njegovi mačehi. Hugon pa pozabi pred Parisino na vse, ker čuti, da jo mora ljubiti kot žensko. Njegova mati pride taino v grad in izroči Hugonu strup za Parisino. Med Stello in Parisino pride do zmerjanja, do mučne situacije, ki jo reši Nikolaj d'Este s svojim povratkom z lova. Stela zbeži, Parisina pa pove Nikolaju v prisotno-

sti njegovega sina, da jo je Stela ožmerjala in zaničevala. Med Hugonom in Parisino se pojavi ljuto sovraštvo, ki jo pa le neizogiben odpor proti ljubezni. Zunaj je spomlad in fantje pojo zaljubljene pesmi.

V drugem dejanju Parisina in Hugon sta ubogala Nikolaja in šla na božjo pot v Loreto, kjer hočeta darovati darove Materi božji, ki naj bi odpravila med njima sovraštvo. Parisina, ki se že zaveda svoje ljubezni do Hugona, daruje v svetlišču bisere, bogata oblačila obdrži na sebi le spodnjo obleko in prosi Marijo, naj odzdravi njeno strast. Medtem pridrvi hrvatski morskli roparji in hočejo oropati svetišče. Hugon jih s svojim spremstvom premaga ter se vrne ves okrvavljen. Svečenik ga blagoslovja. Po ceremoniji poljubi Parisina Hugona, ki omaje njeno belo spodnjo obleko a krvi. Parisina obveže njegovo rano. V obema se vzbudi mogočna strast. Objemeta se in stiskata. Parisina poklekne na prag svetišča in prosi Hugona, naj stori isto, da molita za mir srca. Toda mesto molitve, najdeta »usodoc«. V objemu se skrivata v senici »per glaciers e morire«.

V tretjem dejanju Hugo prihaja še eno leto na skrivnem vsako noč v spalnico Parisine. Eden za drugega sta življenje in smrt. »Grem s teboj za vedno v grob« pravi Hugon. Zunaj pojo slavci. Njen mož in njegov oče, Nikolaj, je zvedel, da prihaja k njej vsako noč njen ljubimec, ki ga pa ni poznal. Nikolaj

Narodna skupščina.

ZAKON O SAMOUPRAVI SPREJET Z VELIKO VEČINO. — MUSLIMANSKI PARLAMENTARNI PREPAD. — NARODNI SOCIJALISTI GLASOVALI ZA ZAKON.

— Beograd, 28. marca. (Izvir.) V parlamentarnih krogih z veliko napetostjo pričakovana večerajšnja seja narodne skupščine je dejansko iznenadila vse parlamentarne skupine, kajti muslimanska skupina okoli dr. Spaha, ki je drugače v manjšini v Jugoslovenskem klubu, je povodom glasovanja o samoupravnem zakonu napravila afront proti vladi in prešla k avtonomizmu. Klerikalci so dr. Spaha pozdravili z velikim veseljem. Kljub nastopu dr. Spahove skupine je zbornica z veliko večino glasov sprejela zakonski načrt o oblasti in srezki samoupravi.

Predsednik dr. Ivan Ribar je ob 10.40 otvoril 46 redno plenarno sejo narodne skupščine. Pred sejo je bilo v kuloarjih zelo živahno. Opozicijonci so napeli vse sile, da preprečijo sprejetje zakona. Po končanem formalnostih je bil prečitan dopis ministrstva pravde za sodno izročitev poslanca Vladimirja Pušenjaka (kler.) radi žaljenja časti in poslanca Josipa Skoberneta (kler.) radi prestopka po § 104 kaz. zak. Pred prihodom na dnevni red je namestnik ministra za socialno politiko odgovoril na neko interpelacijo poslanca Milana Pribičevića.

Predsednik je na to odredil, da zbornica preide na prvo točko dnevnega reda, k razpravi in glasovanju o zakonu glede oblasti in srezke samouprave.

V zbornici je bilo opaziti takoj velik nemir, kajti med poslanci se je raznesla vest, da namerava muslimanski klub glasovati proti zakonu. Ta vest se je le deloma potrdila. Poslanec Spaho in njegova skupina so v muslimanskem klubu napeli vse sile, da bi klub kot celota glasoval proti zakonu. Sprva je Spaho zahteval, da se klub glasovanja vzdrži, pozneje pa, naj glasuje proti. Večina pa je ta predlog v klubu odklonila.

Pred glasovanjem o zakonu so poslanci poslanih klubov svoje izjave.

Poslanec Brodar (kler.) je prvi v imenu klerikalnega kluba izjavil, da bo njegov klub glasoval »proti zakonu«. V svojem govoru je Brodar zbral zadnje ugovore proti načrtu vladne samoupravne oblasti.

Enake protizjave so podali v imenu svojih klubov: posl. Janič za zemljoradnike, posl. Kisovar za socialne demokratke in posl. Petrović za republikance. Nasprotno poslanec Benin v imenu seliškega kluba izjavil, da bo njegov klub glasoval za zakon. Na vrsto bi imela priti izjava muslimanskega poslankega kluba. Pred izjavo na so zahtevali muslimani odmor 10 minut, da se klub posvetoje. Predsednik je odmor odredil. V zbornici je nastala velika napetost glede stališča muslimanov. V klubu je dobila večino skupina dr. Karamehmedovića, ki zastopa stališče, da se mora izvesti ureditev države na podlagi ustave, za katero so glasovali tudi vsi muslimani. Po odmoru je med splošno pozornostjo postal muslimanski klub svoje izjave.

Posl. Salih Bajić (Spahova skupina) je v imenu klubove manjšine izjavil, da so avtonomisti, ki hočejo izvesti svoj program. Jugoslovenski muslimanski poslanci so zatopali avtonomistično stališče, prešli so šele na vladno stran, ker so skušali na ta način doseči, da večina pride v spalnico in najde med zavesei svojega sina. Parisina zvrca krivdo na ne, ravnotako tudi Hugon. Nikolaj se zamisli v maščevanje. — Ta scena je edina tragična, oziroma je tragičen položaj. Nikolaj, Parisina in Hugon, eden proti drugemu, toda nihče se ne gane. Nobenih konfliktov! Hugon in Parisina pozabita na vse. Očitno ljubez in njen trijumf, ne čutita pa njene tragike v svojih dušah.

Epilog. Hugon in Parisina sta v ječi. Rabelj je pripravljen, toda onadva sta srečna tudi pred smrtjo. Pred železno ograjo je pride Stella in hoče poljubiti svojega sina, toda on je ne sliši. Parisina za prosi, naj se približa materi, toda Hugon je ne uboga. Izgubljen popolnoma v ljubezni pozabi tudi na svojega mater. Ni zmogel več prejeti materinega poljuba. Parisina je njegova ekstaza. Rabelj se približa. Hugon mora umreti prvi. Ljubica Parisina s svojimi sladkimi rokami uravnava njegovo glavo, nakar položiti tudi sama svojo glavo na strašno torišče.

Nekje sem bral, da je samilali D'Annunzio svojo pastoralno tragedijo »La figlia di Jorio« simbolčno in da je hotel v tej tragediji »oposneti boj človeka, ki je vezan s svojimi lastnimi moralnimi in socialnimi zakoni, s prostostjo izven splošnih veljavnih zakonov. Ta boj s prostostjo, ki je življenje ne pozna, mora dovesti do tragike, ki je ne pozna niti smrt. Ni izkušeno, da je zamislil tudi »Parisino« v podobni simboliki. Vsej zdi se tako.

odnosa od svojega centralističnega načela. Sklenilo se je glasovati za enkrat za ustavo. Razmere so se pa od tedaj poslabšale. Za ekonomski in valutarni položaj države je odgovorna večina. Nesoglasja med Srbi, Hrvati in Slovenci so vsak dan večja. Vse položaja položaja je govorniku nemogoče dalje zagovarjati centralistično načelo in je za sporazum med vsemi tremi plemeni. Njegova skupina vidi nadaljni obstoj države v tem, da ostanjejo sedanje pokrajine. V kritičnem trenutku ob 12. opozarja v imenu Spahove skupine vladu za sporazum s Hrvati in Slovenci.

Izjava poslanca Bajića je trenutno napravila v zbornici pravo parlamentarno presenečenje. Izjavi so zadovoljno ploskali klerikalci.

Dr. Karamehmedović je v imenu večine muslimanskega kluba podal kratko načelno izjavo:

»Gospoda! Jugoslovanski muslimanski klub je povodom debate o ustavi skupno z radikalci, demokrati in kmetijsko stranko prevzel na sebe obveznost, da glasuje za ustavo, ki je bila izdelana v sporazumu z vsemi temi strankami. Zakon o oblasti in srezki samoupravi je dopolnilo ustave. Ta zakon ureja državo samo v obširnejši obliki, kar določa ustava. Logično in konsekvntno je danes stališče jugoslovenskega muslimanskega kluba, da glasuje za zakon. Nasproti izjavi poslanca Bajića izrekam se proti njegovi izjavi in v imenu svojih klubov tovarišev izjavim, da bo klubova večina glasovala za ta zakon.

Minister za izenačenje zakonov Marko Trifković je kratko odgovoril na izjavo poslanca Brodarja glede Slovenije. Stvarno je konstatiral, da je bila Slovenija pred vojno razdeljena na šest pokrajin, da ni sedaj izvedena parcelacija Slovenije. Glede Bajićeve izjave pa je minister izjavil: »Kar se tiče izjave poslanca Bajića, je ta sprva napravila parlamentarno presenečenje, zadosten odgovor pa mu je dal jugoslovanski muslimanski klub sam, vsled česar mu ne odgovorjam.«

Predsednik dr. Ribar je nato odredil glasovanje o zakonu glede oblasti in srezke samouprave. Od 182 navzočih poslancev je glasovalo za zakon 142 poslancev, proti zakonu pa 40.

Za zakon so glasovali demokrati, radikalci, poslanci SKS, večina muslimanskih poslancev in narodna socialca. Proti zakonu so glasovali: klerikalci, zemljoradniki, republikanci, socialni demokratke in 6 Spahovcev.

— Beograd, 28. marca. (Izvir.) Današnja plenarna seja narodne skupščine je določena za 4. uro pop. Na dnevnem redu sta dve razpravni točki: 1.) Razprava o poročilu finančnega odbora glede zakona o odgoditvi trgovskih plačil v inozemstvu. 2.) Razprava o poročilu zakonodajnega odbora o ribolovski koncesiji na Ohridskem jezeru.

— Beograd, 28. marca. (Izvir.) Na današnji popoldanski seji narodne skupščine pride na dnevni red razprava o moratoriju trgovskih plačil v inozemstvu. Glede sprejetja tega zakona je parlamentarni položaj nejasen. V radikalnih krogih je še vedno močna struja, ki nastopa proti sprejetju tega zakona. Ker je v parlamentu struja med vsemi poslanci za to, da se ta zakon ne sprejme, je postalo stališče finančnega ministra nevzdržno za slučaj, da zbornica ne sprejme tega zakona. Finančni minister je izjavil, da napravi v slučaju odklonitve zakona o moratoriju iz tega vprašanje in da bo primoran podati demisijo. Vsekakor na pričakujejo, da pride na današnji dopoldanski konferenci klubovih načelnikov do sporazuma in da se parlamentarni položaj razčisti.

GRŠKI PRIZNAN ODRIN.

— Pariz, 27. marca. (Izv.) Iz diplomatskih krogov prihaja poročilo, da so bili večeraj sklenjeni na konferenci zunanjih ministrov važni sklepi. Na temelju kompromisnega predloga se je Francija odrekla svojemu dosedanjemu stališču glede grško-turškega vprašanja in se izrekla sporazumno, da Odrin pripade Grčiji. Anglija se je tudi v tem vprašanju odločila za Grško. Ta kompromisni predlog, ki stremi za tem, da se zavarujejo grške meje, je stavila Italija. Francija in Anglija sta Italiji priznali prvenstvo glede italijanskih interesov sfer v Mali Aziji. Konferenca je bila večeraj zaključena. Italijanski zunanji minister Schanzer odpoštuje v London, kjer se sestane z Lloyd Georgem, da vodi definitivno pogajanja o genovski konferenci.

Politične vesti.

— Predkonferenca male antante v Ljubljani ne bo! V nasprotju s vestmi iz Beograda, da se vrši predkonferenca male antante v Ljubljani, poročalo pariški list, da se vrši ta konferenca 5. aprila v Genovi. Po najnovejših poročilih iz Beograda je ta vest točna. Predkonferenca v Ljubljani se ne vrši.

— Pametno besedo. O hrvatskem vprašanju obširno razpravljajo vsi listi, in pretežna večina njih soglašava, da so razmere v državi vobče in na Hrvatskem še posebej takšne, da naravnost kriče po odločilnem dejanju. Iste mnenja je tudi bivši minister dr. Velizar Janković, ki v svojem članku, čegar glavna točka smo podali že večeraj, povdarja med drugim: »Ali se sme preko hrvatskega vprašanja preiti z zaprtimi očmi? Ali smemo dovoliti, da traja to bolešno stanje dalje še leta in leta? Ali ni dolga bolezen gotova smrt? Najvažnejše vprašanje za politiko in državnik je in mora biti: ali imamo zdravilo za to našo bolezen? Ali kakšna so pota, ki bi nas izvedla iz te težke in, da govorimo odkrito, tužna situacije, v katero smo nezaželeno zadržali vsaj mi Srbi po tolikih naših žrtvah in mukah, položenih na žrtvenik za osvobodjenje naših bratov? K sreči imamo na razpolago zdravila in nova pota. Treba jih je samo poiskati in čim najpreje uporabiti, kakaj tako bolešno stanje, v katerem se danes nahaja naša država, ne samo ne sme, marveč tudi ne more dolgo trajati. Iz te situacije je treba čim najpreje najti izhod. Skrivati glavo v pesek pred nevarnostjo ne samo nič ne pomaga, marveč je celo nevarno. Toda naši merodajni činitelji še danes žal izjavljajo to taktiko... Po mojem mnenju je treba možko pogledati resnično v oči in kreniti na pot, za katero smo se odločili, a po tej poti moramo hoditi — do kraja. Pred razpustom stati ali na pol pota se ustavljati, to je politika, katere edina odlika je — slabost. Danes se nam v tem vprašanju vsiljujejo radikalne rešitve. Po mojem mnenju mnogo ne zaleže nadaljno teoretiziranje o narodnem in državnem edinstvu, brez praktičnega izvajanja. Dovolj se je že govorilo, treba je enkrat začeti z delom. Hrvatsko vprašanje je na dnevnem redu. Treba ga je danes rešiti, ker jutri še lahko postane mnogo težavnejše in združeno s težjimi posledicami za nas. Celokupni naš narod tako v Hrvatski kakor v Sloveniji in v srbskih pokrajinah čaka na to rešitev. Stvar še nadalje odlagati pomenja škodovati najvišjemu državnemu interesu, ker od načina, kako ga bomo rešili, je odvisna tudi naša celokupna državna bodočnost.

— Osebe in ideje. »Narodno jedinstvo«, uradno glasilo sarajevske pokrajinske vlade piše med drugim: V vseh časopisih, ki jih dobivamo, beremo dnevno o osebah. Elni napadajo, drugi se branijo, tretji so pa opazovalci. Politika brezobzirno ruši in ubija nasprotnika. Ta borba se poslužuje vsega: dovoljena je nedovoljena. V tej borbi se pozabla na vse: na državo, narodno edinstvo, vodilno idejo o ujedinenju vseh Jugoslovenov. Povsod prevladujejo osebna vprašanja. Rodoljub, ki so ostali daleč od te osebne borbe, gledajo to z žalostjo v duši in čakajo na čas konsolidacije našega doma, kjer ležijo kosti onih, ki so se prostovoljno žrtvovali za domovino. Kaj pomenijo osebe? Bivši belgijski ministrski predsednik je rekel: Prepričan sem, da vsak Belgijec veruje v potrebo obnovitve Belgije in da bi mogel vsak pošten Belgijec sedeti na mojem mestu, ako bi mu vsi enako pomagali. To je relativna resnica. Ljudje, ki imajo za službo pri zgradbi naše države, ki so se borili za osvobodjenje in ujedinenje, so važen faktor, ki vodi narod h končnemu cilju, toda ti ljudje, če postanejo medsebojni nasprotniki, škodujejo več s svojim delom nego kadar so bili pasivni. Intelektualna energija se troši v napadnih ali obrambi posamezne osebe, ki ni narod, ki ni nosilec ideje, ampak navaden strankar. Ako bi se vse te sile koncentrirale pri izgradbi velike ideje narodnega edinstva, bi ne trpeli na posledicah, na katerih trpimo danes, ampak bi zavzemali vidno mesto v krogu evropskih držav. Toda v nas je sebičnost. Kult osebnosti je tako razvit, da postavlja gotovo časopisje to ali ono osebo nad državo. To je nerazumevanje ene velike ideje, ki je bila stoletni ideal Srbom, Hrvatom in Slovencem.

— Misterijozna Ljeningova bolezen. V Berlin prihajajo poročila, da se razvija Ljeningova bolezen vedno opasnejše. Dne 6. t. m. je na kongresu kovinarjev izjavil, da ga še nekaj mesecev ovira bolezen, da se ne more udeleževati svojih drž. poslov kakor po navadi. Tudi najdijh dekretov sovjetske vlade ni podpisal Ljening, marveč Tserupa in sicer kot načelnik vlade. Nekaj skrivnega tiči v tem. »Ruspress« poroča, da je sedanja Ljeningova bolezen posledica ran, ki jih je dobil pri atentatu pred trami leti. Takratne rane so bile slabo izdružene in sedaj so nastale težke posledice. Ker je Ljeningovo stanje opasno, je bil pozvan k njemu iz Berlina prof. Klemperer, ki je takoj odpoval preko Rige v Moskvo. Dobi se pa tudi ljudi, ki označujejo Ljeningovo bolezen za »diplomatično«, da bi mu ne bilo treba priti na konferenco v Genovo.

— Iz Rima javljajo, da je bil šrošen poveljnik italijanske ladje, ki je odstopil svoje mesto poslancu Giuntia v svrhu obsestreljevanja reške vladne palače z morske strani, vojaškemu sodišču v Florenci.

Gospodarstvo.

— Bilančna seja upravnega sveta Ljubljanske kreditne banke. Dne 27. marca t. l. se je vršila pod predsedstvom z. Ivana Tavčarja bilančna seja upravnega sveta Ljubljanske kreditne banke, na kateri je bila odobrena po ravateljstvu predložena bilanca za leto 1921., enoinvajseto poslovno leto banke. V vseh panogah posla izkazuje bilanca napram letu 1920. znaten napredek. Zlasti so se pomnožile naložbe pri banki. Vloge na tekoči račun in vlozene knjižice presegajo K 345.000.000, ostale naložbe K 613.000.000, tako da znaša celokupna svota upnikov K 958.000.000, napram K 584.000.000 v letu 1920. Celokupni promet v letu 1921. dosegla znesek K 65.884.146.657,28 (napram 36 milijardam 105.845,26 K v letu 1921.). Temu prometu primeren je tudi v bilanci izkazani čist dobiček v iznosu K 13.209.959,28 (9 milijonov 870.790,45 K v letu 1920.). Sklenilo se je predlagati običnemu zboru, ki se vrši dne 24. aprila 1922., izplačilo 15% dividende, t. j. K 60 na vsako delnico. Za generalnega ravnatelja zavoda je imenovan ravatelj Alojzij Tykač. Dosedanji nad-ravnatelj in upravni svetnik Ladislav Pečanka se stavlja na lastno prošnjo v začasni pokoj, hkrati pa dodeli ravateljstvu centrale kot administrateur délégué pravnega sveta, za ravnatelja centrale je imenovan poleg Hanusa Krofca tudi še dr. Alojzij Lavš, in sicer eksponiran kot sef podružnice v Splitu. Nadale sta dodeljena centralnemu ravateljstvu ravatelj Richard Schwingler in podravatelj dr. Fran Pavlin; za prokuriste pri centrali so bili imenovani uradniki Matko Janežič, Ante Tavčar in dr. Albin Stele.

— Carinska pogodnost za zagrebačkom veleposlajmu. Ministar financija odobril je odluku Carinskog savjeta, da se za zagrebački sajam, u pogledu uvoza stranih uzoraka, dadu one iste polakšice kako što je to bilo za sajam u Ljubljani. Te se polakšice sastoje u slijedećem: 1. Pri privremenom uvozu predmeta odredjen za izlozbu ne naplaćuju se propisne uvozne dace, već će se odgovarajuć iznos carine obezbediti garancijom pismom, koje će Zagrebački Zbor položiti. 2. Nadležna carinarnica smatra ove pošiljke kao hitne i odmah vrši uvozne uslovne ekspedicije. 3. Garancija se pisma povraćaju u roku od 6 mjeseci na temelju čl. 6. točke 5 zakona o općoj carinskoj tarifi, bez naročite dozvole Generalne direkcije carina. Za predmete, koji se ne izvoze u odredjenom roku od 6 mjeseci, ima se platiti propisana uvozna dacea. 4. Izvoz se vrši po postojecim propisima za izvoz i bez osiguranja valute, ako je izvršena propisana uslovna ekspedicija na povratak. 5. Zagrebački Zbor ima od svoje strane obavješiti uvoznike, da predmete odredjene za izlozbu uvoze po mogućnosti zajedno u cijelim vagonima, kako bi se što brže mogle vršiti carinske ekspedicije. Što se tiče spomenutoga garanta pisma, uprava će Zagrebačkog Zbora, naravno, tražiti opeta od dotičnoga uvažaća odgovarajuće pokriće za dotični iznos carine. — Zagrebački Zbor.

— Žitni trg. Začetkom preteklega tedna smo imeli v Bački. Banatu in Slavoniji velik dovoz pšenice in koruze. Ugodno vreme in ker je setev dobro prezimila, je dalo kmetovalcem povod, da so opustili svoje zavzeto rezervirano stališče. Ker kupcev ni bilo, so cene rapidno padle. Pšenica je v posameznih krajih padla na K 15,50, v Bački. Banatu, v Stari Srbiji in Slavoniji so bili sami prodajalci in nikakih kupcev. Koncem preteklega tedna pa je vsled pada naše valute kupčija mirovala, tako da so se cene znopet dvignile. V Vojvodini motira danes pšenica K 17,50, koruza K 13, moka št. 0 K 23,50, moka za kruh K 22,50, moka za kruh K 21. Ako ostane vreme nadalje ugodno, je pričakovati, da cene znopet znatno popuste.

— O težki tržiški gospodarski krizi je razpravljalo te dni Nitijevce glasilo »Il Paesec. List pravi, da je Trst plačal svoje združitev z materjo domovino z gospodarskim polomom, ali upa, da bi se vendar le še dalo pomagati. Zlasti bi moral skrbeti za to minister trgovske mornarice, predvsem pa zunanji minister. Treba opetovano jasno in glasno povedati, da je za Italijansko politiko zaupnega prijateljstva z balkanskimi državami in z državami, ki nasledujejo bivšo Avstrijo, dolžnost mednarodne pravičnosti, razven tega pa je to tudi življenska potreba za Trst in za nesrečno Reko. Šele takrat, ko bomo mogli potom obnovljene politične simpatije privabiti iz jadranskega ozadja blago v Trst in na Reko, šele takrat približamo krizo teh dveh pristanišč naravni rešitvi. Vse drugo so — kvantel!

— Upniki italijanske eskomptne banke. Centralni konzorij upnikov italijanske eskomptne banke (Banca italiana di Sconto) v Rimu je naročil od-bora upnikov imenovane banke v Trstu, da zbira prijave kreditov katerikoli vrste, katere imajo privatniki, trdke itd. napram predmetni banki, za katero je bil kakor znano — dne 19. decembra 1921 proglašan moratorij. Od-bor upnikov v Trstu poziva vse interese, da mu prijavijo natančne svote svojih terjatev. Dopise in prijave je nasloviti: Tvrška Gianni Ruzzier & Comp., Trst, Via Madonna del Mare 14.

LLOYD GEORGE NE DEMISIJONIRA.

— London, 27. marca. (Izv.) Po poročilu »Times«-ov je izjavil Lloyd George svojim ministrskim kolegom, da nima več namena demisijsirati.

Kultura.

REPERTOIR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Drama:

Sreda, 29. marca: Mariša. B. Četrtek, 30. marca: Revizor. C. Petek, 31. marca: Dramska predstava v opernem gledališču. Sobota, 1. aprila: Anatol. E. Nedelja, 2. aprila: Hamlet. Izven. Ponedeljek, 3. aprila: Anatol. D. Torek, 4. aprila: Zaprtlo.

Opera:

Sreda, 29. marca: Luiza. E. Četrtek, 30. marca: Cavalleria rusticana. Plesna legenda. D. Petek, 31. marca: Zlatni mešan. A. Sobota, 1. aprila: Luiza. B. Nedelja, 2. aprila: Carmen. Izven. Ponedeljek, 3. aprila: Zaprtlo. Torek, 4. aprila: Balaja. A.

— Iz gledališke pisarne. Ljubljanska opera izjavi v četrtek, dne 30. t. m. »Cavalleria rusticana« z deloma novo zasedbo in sicer: Lucilio polje gdč. Sterkova, Lolo pa gdč. Kašouska.

— Šentjakobski gledališki oder v Ljubljani. Florijanska ulica 27 I. Današnja predstava »Španske muhe« je razen par vstopnic že razprodana. Burka se ponovi v soboto dne 1. aprila. Predprodaja vstopnic od četrta dalje v šentjakobski knjižnici.

— Charpentier: »Luiza«. Naša opera se je obogatila z novim, velikim umetniškim delom. Kako hvaležna je naša publika za novitete, je dokazal kolosalni obisk premijere v petek in reprize v nedeljo. Gledališče je bilo obkraj nabitno polno. Opera »Luiza« se izvaja v pevskem, orkestralnem in sceničnem oziru za naše razmere izvrstno. Gl. dirigent in režiser Rukavina je žel s solisti g. Romanovskim, gdč. Zikovo, Levandovsko, g. Kovčem in drugimi popoln uspeh. Daljša ocena sledi.

— Dan poljskega in jugoslovenskega bratstva. V Lovu, dne 16. t. m. je bila v Velikem gledališču v Lovu premijera Jos. Kosorjeve drame »Požar strasti« v prevodu prof. Geszwinda. Lvovski dnevniki so že teden preje prinajali informativne članke o Jugoslaviji, a »Tydzien literacki« je izdal dne 6. t. m. posebno številko, posvečeno jugoslovenski književnosti. V tej številki je bilo več poljskih prevodov jugoslovenskih leposlovnih spisov (Nazora, Matosha, M. Nikolića, N. Bartulovića in B. Lovrića). Društvo poljskih književnikov je naprosilo VII. Frančiška, da je v Lovu ponovil že v Krakovu štano predavanje o Lubaczewski je imel predavanje na seji trgovske zbornice ter je govoril tudi predgovor k predavanju Frančiška. Frančišk je med hrvatskimi literati omenjal tudi Slovenca Cankarja, a neki izrazele je recital jugoslovenske pesmi v poljskih prevodih. Dr. Jerzy Poyonowski je izdal knjižico »Tworcnosti Milana Begovicia«. Na dan premijere je Frančišk predaval tudi v gimnaziji dilakom višjih razredov. Gledališče je izdalo »Gledališki list«, posvečen Kosorju in drami »Požar strasti«. Predstava je bila svečanostna ter se je udeležila generaliteta, občinsko zastopstvo, vladni zastopniki, konzul češki itd. Došlo je več pozdravnih brzojav poljskih in hrvatskih književnikov, gledališč in društev. Brzojavil je tudi Przybyszewski. Predstava je bila sijajna; Hilarija je igral rež. Barwinski, Gušo veliki igralec Justian, ki je žet ovacije. Incenacija drame je stala tri četrtilijona poljskih mark, a specialna številka »Gledališkega lista« 180.000 mark. Kosorjevo dramo uprizore zdaj tudi gledališče v Krakovu in Varšavi. Kosor ni mogel priti v Lovo, ker ni imel denarja za pot; lvovski gledališče mu je poslalo na račun tani-tjem 50.000 poljskih mark, a denar je dospeel menda prepozno v Zagreb. Kosor je prošil ministarstvo za podporo, a je ni prejel, ker se igra pravkar tudi v Beogradu in Pragi njegova drama »Požar strasti«.

Glasbeni vestnik.

— Muzika Dravske divljiske oblasti. Spored koncerta v ponedeljek dne 3. aprila v dvorani hotela »Union«: 1. Cherubini: Ouverture k operi »Lodojaskas. 2. Dvofak: »Poldnevnicas, simf. slika. 3. Dobronič: »Dozivanje u Kolos. 4. Premrl: »Tema z varijacijami Es-dura. 5. Wagner: »Car Velikega petkasa« iz »Parsifala. 6. Rimsky-Korsakov: »Noč na Triglavu. Pet simfoničnih prizorov po operi-haletu »Mlada«.

— Vstopnice od četrta naprej v trafik. Prešernova ulica 54.

— Spored viljolskega koncerta, katerega priredi prof. Jan Šajc v soboto dne 1. aprila ob osmih zvečer v dvorani Filharmonične družbe: 1. Cesar Frank: Sonata za gosli in klavir. 2. Maks Bruch: Viljolski koncert v G-molu. 3. Liszt: Tarrantella za klavir. 4. a) Wieniawski: Capriccio Valse; b) Fibich: Poeme; c) Drdla: Serenada. — Vstopnice po 15, 12, 10, 8, 6 Din od jutri dalje v pisarni Glasbene Matice.

— Koncert priredi v nedeljo, dne 2. aprila v Sokolskem domu na Viču pevsko društvo »Slavijac. Vič - Glinca. Začetek ob 8. uri zvečer. — Vstopnice se dobivajo v predprodaji pri g. Alb. Sinkovec, brivcu na Glincah; na dan koncerta zvečer pa pri blagajni.

— Otokar Ševčik — 70 let star. Čeh Ševčik je po vsem svetu znat učitelj go-slačev; cela vrsta slavnih virtuozov je bila v njegovi šoli, a najsilnejši učence mu je bil Kubelik. Ševčik je deloval mnogo let na konservatoriju v Pragi, kasneje na dunajski akademiji za glasbo, po prevratu znopet v Pragi in par let na konservatoriju na Ithaki v Ameriki ter se je nedavno vrnil znopet v Prago. Vzlic svoji starosti počulo še vedno.

Dneone vesti.

V Ljubljani, 28. marca 1922.

— Povratak ministra dr. Zerjave v Ljubljano. V nedeljo se je vrnil iz Dubrovnik v Ljubljano minister za socialno politiko dr. Gregor Zerjav. Njegovo zdravstveno stanje je relativno dobro. Čim se vreme spremeni, odide na Gorenjsko, kjer ga bo zdravil znani specialista dr. Haus.

— Župan dr. Perić proti ministru dr. Zerjavu. Iz krogov koalirane večine v občinskem svetu čujemo, da bo na prihodnji seil občinskega sveta, ki bo v četrtek, podal župan dr. Perić obširno izjavo, naperjeno proti ministru dr. Zerjavu. Koaliranci pravijo, da bo ta izjava vzbudila splošno senzacijo in napovedujejo, da bo to izjavo porabil tudi dr. Kraigher za svoj proces z ministrom dr. Zerjavom.

— Občinskega sveta ljubljanskega seila bo v četrtek 30. t. m. ob 17. popoldne v mestni zbornici. Dnevni red te izredne seje priobčimo jutri.

— Predavanje o ruski revoluciji. Ruski vojni korespondent Gregorij Inozemcev predava v četrtek 30. t. m. ob 20. zvečer v »Mestnem domu« o triletni meščanski vojni v Rusiji in Slovanstvu. Predavanje obstoja iz sledečih vsebin: 1. leto 1916. predvečer revolucije, 2. odpoved carja Nikolaja, 3. začasna vlada, 4. Kerenski, 5. dogodki v letu 1917, 6. prvi boji med strankami, 7. komunisti, 8. državni prevrat, 9. armada dobrovoljcev, 10. kozaki, 11. Akcija Aleksijeva, Kornilova, Denikina, 12. evakuacija Kavkaza, 13. Krim — general Vrangl, 14. Rusija in Slovanstvo. Predavanje se vrši v srbohrvatskem jeziku. Vstopnina prosta, pobirajo se samo prostovoljni prispevki za kritje stroškov. Pozivljamo vse, ki se zanimajo za usodo velike Rusije, da se udeležijo predavanja v kar največjem številu.

— Iz mestnega šolskega sveta. O zadnji redni seji mestnega šolskega sveta, ki se je vršila v četrtek dne 16. marca 1922, smo prejeli sledeče obvestilo. Predsednik otvoril sejo in pozdravil novo zastopnika učiteljskega Alojzija Novaka in Miro Engelmana, kot namestnika zadržanega nadučitelja Franca Črnogaja. Sklene se dosedanjima zastopnikoma Juraju Rešku in Janezu Levcu za mnogoletno in marljivo sodelovanje v korist in prosep mestnega šolstva izreči primarno zahvalo. Poročilo o došlih kuracijah se vzame na znanje. Zapisnik zadnje redne seje z dne 18. januarja 1922 se odobri brez ugovora. Poročila o poslovanju in pa o dopustih izsa zadnje upravnice dobe se vzame na znanje. Za razpisano službeno mesto stalne voditeljice na I. mestnem otroškem vrtcu predloži se višjemu šolskemu svetu terno predlog. Na znanje se vzame poročila o nadzoru III. mestne dekleške osnovne šole, mestne manjšinske šole, III. mestne dekleške osnovne šole, I. mestne dekleške osnovne šole in II. mestne dekleške osnovne šole v šolskem letu 1921/22 in se predloži višjemu šolskemu svetu v odobrenje. Na znanje se vzame posnetek »Letnega glavnega poročila o stanju ljubljanskega osnovnega in meščanskega šolstva za koledarsko leto 1921«, ki je bilo v višjem šolskem svetu že predloženo. Sklepa se o treh prošnjah telovadskih društev za prepustitev šolskih telovadnic v društvene telovadke svrha. Ko se poda o neki interni zadevi uradno pojasnilo, zaključijo predsednik sejo.

— Pogreb notarja Ignacija Gruntarja. V ponedeljek, 27. ob polu 4. popoldne je bila izkazana blagumu mecenarica Simona Gregorčiča in velikemu narodnjaku notarju Gruntarju zadnja čast. Pred hišo žalosti v ulici Stare pravde št. 6 je pevski zbor Glasbene Matice ob navzočnosti številnih deputatov in zastopnikov kulturnih, političnih in drugih organizacij zapel pokojniku pretresljivo pesem »Vigred se povrne«. Velikostnega spreveda so se med drugim udeležili: pokrajinski namestnik, minister g. Ivan Hribar, predsednik CMD vladni svetnik Andrej Senekovič, predsednik višjega dež. sodišča dvor. svetnik Kavčič, dekan juridike fakultete dr. Dolenc, šef oddelka za socialno skrbstvo g. Ribnikar, predsednik notarske zbornice g. Aleksander Hudovernik, predsednik odvetniške zbornice dr. Danilo Majaron in dr. Karel Triller, načelnik demokratskega kluba v obč. svetu. Po deputacijah pa so bili častno zastopani pri pogrebu Primorci in Ribnica, kjer je pokojnik živel splošno spoštovanje in priljubljenost. Ribniškega Sokola je zastopal dr. Šifer, ribniško Čitalnico v imenu predsednika strokovnega učitelja Fakina g. Karel Puhar, strokovni učitelj na gluhonemnici, ribniško uradništvo sodni nadzvetnik Mejač, tržane pa Josip Peterlin in prof. Peterlin. V velikem številu pa so se pogreba udeležili tudi Primorci, med drugimi Kobaričani in člani primorskega kluba »Soča«. Pred malo kapelico na Martinovi cesti je Glasbena Matica zapela pokojniku poslednji pozdrav »Blagor mu«.

— Smrtina kosa. Umrla je po daljši težki bolezni gospa Marija Bukovec, mati viš. rač. svetnika g. Avgusta Bukovca in tašča g. prof. Frana Kobala. Pokojnica je bila vrsta slovenska žena, ki je vzgojila svojo dečo v strogo narodnem duhu. Blagi pokojnici trajen spomin, njeni rodbini naše sožalje.

— Smrtina kosa. V Ljubljani, v Kopaljski ulici št. 2, je umrla ga. Jožeta Šeme roj. Košak, na Raketu

je pa umrl carinik g. Andrej Klemenčič. Blag jima spomin!

— Umrl je učitelj na Medvedjem brdu pri Ledinah g. Herman Zakej. — Izjava napredne omladine. Prejeli smo to-le izjavo: Jugoslov. napredna omladina je nastopila pri volitvah v P. D. J. A. s listo jugoslov. naprednega akademskega društva »Jadranc«, ki si je priboril 14 mandatov. Lista je bila strogo napredna in nepolitična.

— Okrožni zdravnik. Razpisana so mesta okrožnih zdravnikov za zdravstvena okrožja: St. Vid nad Ljubljano, Cirknico in St. Jurij ob Ščavnici. Interesentje se opozarjajo na razpis v Uradnem listu.

— Naš rojak član Nansenove misije v Samari. G. Gerbič, sin pokojnega skladatelja Frana Gerbiča, je bil poslan v Moskvo s češkoslovaško misijo za pomoč gladujočim v Rusiji. Iz Moskve je odšel v Samaro, kjer je prevzel posle pooblaščenega reprezentanta Češkoslovaške republike pri Nansenovi misiji in bo deloval v kontaktu s švedskim Rdečim križem kot vrhovni kontrolni organ nad Aleksejevskim okrajem, ki je dodeljen Čehom, da ga prekrbujejo v živili. Po njegovih poročilih je položaj v Samarski guberniji obupen. Na stotisoče ljudi je že umrlo gladi. Ob kolodvorih in ob cestah leže množice nepokopanih mrtičev. Ko zlezi sneg, bo treba te pokopati, ker ostaja sicer nevarnost, da nastanejo poleg lakote razne nalezljive bolezni, ki bi spremenile samarsko gubernijo v pravcato puščavo. G. Gerbič bo nam pošiljal od časa do časa iz Samare poročila o dogodkih v Rusiji.

— Tiskovna tožba. Gospod operni ravnatelj Frid. Rukavina je že večkrat po svojem pravnem zastopniku g. dr. Dinku Pucu vložil tožbo proti uradništvu »Napreda« zaradi žaljivih obdelitev.

— Spis »Stepec nove oči«, ki uči, kako je mogoče, da slepi opet spregledajo, je ravnokar izšel. Nabirale pole s poljičami razpošlila in pismena naročila sprejema Matej Stergar v Ljubljani, Japljeva ulica št. 2; spis pa se vpošlje takoj, ko je 5 Din za izvod vplačanih pri kr. poštnem čerkovnem uradu.

— Usmiljenim srcem! Zelo revni pomožni uradnik 80% invalid, brez staršev, bohen, kateri ima poleg sebe skrbeti tudi za svojega deda, se tem potom obrača na vsa dobra srca s milo prošnjo, da bi mu darovali kako ponošeno obleko, perilo ali pripomočki do tega z denarnimi darovi, za kar bi jim bil iz srca hvalečen.

— Na deklisli soli pri Sv. Jakobu v Ljubljani skrbje, tako nam pišejo, z veliko vneto, da deklise temeljito predelajo šolsko tvarino. Te dni so namreč prihajale očenke v šolo brez knjig ter potem ves dopoldne pomivalo — okna. Zgodilo se je to v četrtem razredu, a in b oddelku. Drugi razredi pridejo seveda tudi na vrsto, kot se čuje. Proti takemu izrabljanju šolske mladine roditelji najpodočnejše protestirajo.

— Pretep. Delavec Švigelj Josip je v nedeljo z drugimi fanti vred poplaval v županovi gostilni na Raketu. Tej družbi pa se je pridružil neki delavec »Aleksander«, ki je bil že precel vlnjen, ter začel okoli njih sitnari. Švigelju pa ni bilo to po godu ter mu je rekel naj zapusti družbo. To pa je Aleksandra tako ujezilo, da se je pognal v Švigelja, ga podrl na tla in sunil z nožem v trebuh in prsa. Na to pa je umrlh krač pobegnil.

— Prefrigana golufica. Mlada Antonija Javornik je pred nekaj tedni prišla k Mariji Vat na Cesti v Mestni log in ji skušala izvabiti 13.000 K, češ, da jo je poslal advokat, ki zagovarja njeno hčer Ivano Trebše in da bo denar za kavejco, da bo Trebše izpuščena na svobodo. Vat ji pa ni zaupala in ji dala samo 40 K, kakor je Tončka zadovoljno odšla. Včeraj pa so jo po dolgem iskanju prišli in dognali, da je bila prefrigana Tončka v istem času zaprta kakor Ivana Trebše, samo da je bila preje na svobodo izpuščena in je to hitro porabila, da bi opeharila Marijo Vat. Tončko so oddali sodišču.

— Popravek. Vsled neljube pomote naše uprave v včerajšnjem oglasu »Trgovske banke« so nastali naslednji pogrški: V točki 1) se mora glasiti »na podlagi vsake stare delnice eno novo a po K 400— nom. po K 480— itd. V točki 7.) Subskripcija se vrši od 3. aprila t. l. do 3. maja t. l. (ne 30. maja) in pod a) ... (začasni poslovalnici Betovnova ulica 10 ne 5).

— Zamenjava obmejnih straž. Ker so se pritožbe zoper obmejne straže zadnji čas vedno množile in so bile potrebne preiskovalne komisije, bodo zdaj zamenjali to vojaštvo s finančno stražo, ki je za tako službo tudi edina kvalificirana.

— Mestni parki. V nekaj dneh prične se v mestnih parkih potrebno delo. Razen tivoljskega in Trubarjevega jih je še pet, ki so potrebni novih nasadov in nabave lesenih klopi. Ta ureditev bo stala mestno občino kajpada tisočake. Lani so razni ponočnjaki, mladi in odrasli ljudje delali čisto veliko škodo v teh parkih. Letos naj se nastavijo čuvaji in posove policije, da prepreči ta vandalizem.

— Železniški pripravnik Perko — najden. Po sporočilu orožniške postaje v Ptuj so našli truplo železniškega pripravnika Antona Perko v Dravi pri Orešji. Pri pregledu njegovega trupla se ni našlo nobenih znakov kakoga na-

silnega dejanja, vsled česar se da opravičeno sklepati, da se je Perko ali ponesrečil ali pa izvršil samomor. Da o ropu, kakor se je prvotno domnevalo, ne more biti govora, nato kaže tudi to, da so se pri njem našli sledeči predmeti: črna usnjata listnica, legitimacija, slika, razglednica, poziv k vojaškemu vajam, žepni nož, ura ter nekaj denarja. Kakor znano, je Perko bil na pustno nedeljo v Limbušu, od koder se je v veseli družbi vračal proti Studencem, kjer je neznano kam izginil. Perko je služil na koroskem kolodvoru v Mariboru pri kontroli dohodkov.

— Gostničarska zadruga ljubljanska ima dne 29. marca 1922. svoj XXXI. redni občni zbor ob dveh popoldne v prostorih g. Fran Kavčiča na Privozu. Opozarja vse člane k udeležbi, ker se bo sklepalo o zelo važnih zadevah. Kdor neopravičeno izostane, bo kaznovan po zadruginih pravilih. — Načelstvo.

Sokolstvo.

— Sokolstvo Ljubljane in okolice. Sta-rejšinstvo Jugoslovenskega Sokolskega Saveza pozivlje vse brate in sestre, da se udeležijo v kar največjem številu predavanja ruskega vojnega korespondenta Gregorija Inozemceva o triletni meščanski vojni v Rusiji in Slovanstvu. Predavanje se vrši v četrtek dne 30. t. m. ob osmih zvečer v Mestnem domu. Predavatelj je predaval v velikim uspehom po raznih Sokolskih društvih v Dalmaciji in Bosni in Hercegovini ter priredi isto predavanje tudi po drugih Sokolskih društvih.

— Sokol L. Danes, v torek, zvečer seja zabavnega odseka. Zdravo! — Sokolova akademija. Včerajšnja poročila o akademiji ljubljanskega »Sokola« še dopolnjujemo, da sta se akademije dalje udeležila kot zastopnik pokrajinske vlade podnamestnik g. dr. V. Baltič in major Milovojevič.

Juljska kraljina.

— Avstro-ogrsko kraljevo. Vlada je izdala poziv, da naj vsi oni, ki imajo še nežigosane kraljeve predložene rešimo, iste nemudoma predložijo (termin 25. marca) italijanski banki, ki jih predložijo avstro-ogrski banki. Te kraljeve zamenja potem vlada v onem razmerju, kakor jih »honorirajo« izdajateljica. Vlada je odredila glede vlog na hranilnice knjižice bišve c. kr. poštne hranilnice in glede vlog v tekočem računu, da jih prevzame v svojo plačilno obvezo v razmerju po 60%, ako so bile te vloge vložene pred 3. novembrom 1918 in ako so njihovi lastniki italijanski podaniki.

— Velik italijanski izlet na Nanos. Italijanski tržaški listi poročajo, da se pripravljajo za dneva 13. in 14. aprila t. l. velik izlet na Nanos. Izleta se udeležijo v glavnem italijanski dijaki, katerih bo okoli 400. Z njimi pridejo profesorji, oficirji in gotovo tudi razni italijanski politiki. Naglašajo se, da bo izlet na Nanos velika narodna in turistična afirmacija intelektualne mladine v Julski pokrajini.

— Na sidovskem vlaknu je bil okraden 43 letni Franc Gorjan iz Brestovice. Vračal se je s semsa sv. Jelerja v Gorici. Voz je bil tako natlačen, da so množičevitni potniki morali stati. V gneči se je tatu posrečilo izmakniti Gorjanu listnico z zneskom 2500 lir.

— V Semnasu so prišli orožniki nekera Ludovika Šimenca iz Jugoslavije, pri katerem so našli pet kilogramov tobaka in 300 srebrnih kron, ki jih je nameraval prodati nekemu kmetu.

Borzna poročila.

— Zagreb, 28. marca. (Izv.) Zaključek Devize: Curih 60.25, 60.50 (—), 60.—, Pariz 29.50, 30.—, (29.—, 30.—), London 1420.—, 1435.— (1425.—, 1450.—), Berlin 100.—, 104.— (98.—, 104.—), Dunaj 4.40, 4.50 (4.40, 4.60), Praga 596.—, 601.— (595.—, 600.—), New York 320.—, 322.— (302.—, 307.—), Budimpešta 36.—, 37.— (36.—, 39.—), Valute: dolar 308.—, 318.— (302.—, 310.—), lira 16.15, 16.30 (15.80, 16.10).

— Curih, 28. marca. (Preko Dunaja.) Predborza. Zagreb 1.55, New York 5.16, Pariz 46.15, London 22.46, Milan 26.05, Berlin 1.54.

— Trst, 27. marca. Zagreb 6.025, Berlin 5.95, Praga 35.10, Pariz 177.35, London 85.95, New York 19.50, Curih 381.—

— Curih, 27. marca. (Direktno. Oddano ob 16.40.) Zagreb 1.579, Berlin 1.5190, Milan 26.199, Praga 9.251, London 22.529, Pariz 46.29, New York 5.1421.

— Curih, 27. marca. (Preko Dunaja.) Zagreb 1.525, Dunaj 0.069, Budapešta 0.569, Berlin 1.529, Praga 9.251, Milan 26.19, Pariz 46.29, London 22.529, New York 5.14126.

— Dunaj, 27. marca. Devize: Zagreb 2237.—, 2293.—, Beograd 9148.—, 9172.—, Praga 13602.50, 13622.50, Berlin 2242.50, 2252.50, Curih 146375.—, 147125.—, Valute: dinar 9148.—, 9172.—, šel. krona 13590.—, 13610.—, švic. franki 145375.—, 145625.—

— Praga, 27. marca. (Oddano ob 20.15.) Beograd 67.25, Budapešta 6.20, Berlin 16.625, Milan 283.99, Pariz 501.459, London 242.99, New York 55.375, Curih 1079.90.

— Dunaj, 27. marca. Tečaj Dunajsk. kreditne borze. Julistud 20810.—, Kredit 6620.—, Sev. železnice 287000.—, Drž. železnice 46450.—, Alpinke 63810.—, Škoda 56900.—, Trboveljska 24000.—

Nainovejša poročila.

JUGOSLOVENSKA DELEGACIJA ZA GENOVSKO KONFERENCO.

(Uradno poročilo).

— Beograd, 28. marca. (Izv.) Vaš dopisnik je prejel od ministrstva za zunanje posle sledeče uradno poročilo o imenovanju jugoslovenske delegacije za genovsko konferenco: Ministrski svet je definitivno sestavil listo naših zastopnikov na genovski konferenci. V delegacijo so odposlani ministri: Nikola Pašić, predsednik ministrskega sveta, dr. Momčilo Ninčić, minister zunanjih poslov, dr. Kosta Kmanudi, minister financ in dr. Ivo Krsteli, minister ver.

Delegaciji je dalje pridružen kot ekspert za ekonomsko-finančna vprašanja dr. Velizar Janković, minister n. r. in predsednik komisije strokovnjakov, ki je pripravljala ekonomsko-finančni elaborat za genovsko konferenco.

V delegacijsko komisijo pa so dalje pozvani: 1.) Evgen Derocco,

pomočnik generalnega direktorja ministrstva saobraćaja, 2.) dr. Milan Todorović, načelnik v ministrstvu trgovine in industrije, 3.) dr. Milan Radosavljevič, načelnik v ministrstvu trgovine in industrije, 4.) dr. Strahimir Miletič, tajnik v ministrstvu zunanjih poslov, 5.) dr. M. Stojadinović, ravnatelj Anglobanke, 6.) dr. Janko Hacin, delegat na konferenci nasledstvenih držav v Rimu in 7.) Milorad Strazić, profesor trgovskega prava na zagrebški univerzi.

Genovska konferenca se začne dne 10. aprila leta 1922.

— Beograd, 28. marca. (Izv.) Glasom uradnega poročila šteje naša delegacija za genovsko konferenco 12 članov, kakor smo že bili svoječasno javili.

ZANELLOVI POGOJI ZA ODSTOP OD VLADE? — POLKOVNIK CARLETTI Z NOVIMI NAVODILI ZA REŠITEV KRIZE.

— Reka, 27. marca. (Izv.) Pričakuje se dan na dan s strani večine odgovor, ki bi pokazal pot do rednega zborovanja konstituantne. Avtonomaši so bili obljubili, da odgovore tekom enega tedna, ali doslej tega še niso storili. Nacionalisti ugičajo, da Zanella morla vendar odstopi. Baže zahteva zadoščenje na ta način, da proglasi konstituenta, da njegova izjava, podana 3. marca članom odbora za narodno obrambo, ni obvezna, ker je bila izsiljena. Potem hi se mogel Zanella z vsemi častmi umakniti in prepustiti svoje predsedniško mesto drugemu članu, večine. Nacionalisti vtrajajo na svoji zahtevi, da se Zanella umakne, naglašajo pa, da so nato pripravljeni sprejeti vsako rešitev, ki bi vodila do pomirjenja in do sestave vlade, ki bi jo podpirale vse stranke. Z druge strani pa se zagotavlja, da se Zanella doslej še ni sprijaznil s takimi nasveti manjšine. — Polkovnik Carletti, načelnik politično-vojaške urade v vojnem ministrstvu, je prispel te dni iz Rima in imel takoj dolg pogovor s kom. Castellijem, kateremu je sporočil nova navodila zunanje ministrstva napram reški krizi. Italijanska vlada je naveličana reške nerazrešljivosti in hoče odtegniti vso svojo podporo Reki. Vlada stopi v nadaljni stik samo s koalicijsko vlado, ki bo mogla računati na svoj obstoj in na uspešno delo. Castelli prišika na stranke in skuša spraviti avtonomaše do pogajanj, ki bi končno privedla do sestave nove vlade. Avtonomaši pa se ne daje strahovati in čakajo, da se manjšina zave svojega škodljivega početja, ali tega še ni pričakovati, ker italijanska vlada po svojih zastopnikih zavzema napačno stališče, da stoji dejansko na strani manjšine proti večini, čeprav zatrjuje, da je nevtralna. Tako se še ni nadejati kmalu rešitve reške krize.

ZASLIŠEVANJE PRIJETIH FAŠISTOV V ZAGREBU.

— Zagreb, 28. marca. (Izv.) Tekom včerajšnjega dneva so mero-dajne oblasti zaslišavale onih pet fašistov, ki so bili prijeti minoli petek pri Sv. Ani, kamor so prišli oboroženi z bombami in samokresi z namenom, da napadejo predsednika Zanella in avtonomistične poslance. Fašiste je zaslišal najpreje vojaški sodnik, dalje so bili zaslišani od zastopnika vojaške oblasti v vojaškem oziru in slednjič od političnih oblasti. Vseh pet fašistov so še vedno nahala do nadaljne odredbe v zaporih zagrebškega policijskega ravnateljstva.

— Rim, 28. marca. (Izv.) Tržaški fašistovski poslanec Suvich je vložil na zunanje ministra interpelacijo, v kateri zahteva, da Italija napravi odločne diplomatske korake v Beogradu za osvobodjenje vietih fašistov, ki jih smatra Italija za narodne mučenike. Interpelacijo je podpisal tudi poslanec Federzoni s tovariši. Suvich in Federzoni sta tudi intervenirala pri državnem tajniku v zunanjem ministertvu, ker je zunanji minister Schanzer odsoten.

LJENIN — UMRL!

— Beograd, 28. marca. (Izv.) Pozno v noč so prispeli iz Prage prve, uradno še nepotrjene vesti, da je Ljenn v Moskvi umrl. Te vesti so dospete še od drugih strani.

Vesti iz Kopenhagna javljajo: Po doslej še nepotrjenih vesteh je Ljenn umrl.

Tudi pariška »Agence Havas« je priobčila vest, da javljajo kopenhagenski listi smrt Ljennovo. »Havas« je že popreje javila, da je stanje Ljennovo zelo opasno in vlekritično.

— Pariz, 28. marca. (Izv.) Listi objavljajo vesti, razširjene po Agenci »Havas«, da je Ljennovo stanje zelo nevarno in kritično, da se Ljenn bori s smrtjo. Vsi sovjetski komisarji so prišli v Moskvo.

— Berlin, 28. marca. (Izv.) Radiogram iz Moskve, datiran z včerajšnjim dnem, javlja: »Ljenn je danes umrl«.

— Gradec, 28. marca. (Izv.) Vesti iz Berlina in Prage o Ljennovi smrti se doslej do 12. popoldne ne potrjujejo. Na Dunaju o tem ni nič znane.

POLSKA NI SE ČLAN MALE ANTANTE. — ITALIJA IN POLSKA.

— Dunaj, 28. marca. (Izv.) Dunajski listi priobčilejo iz Varšave tole poročilo: Prihodnje dni pričnemo med Avstrijo in Poljsko na Dunaju pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe. O tem je izdal poročilo zunanji minister Skirmunt s pripombo, da Poljska še ni sklenila nobene ofje zveze z malo antanto in z baltičnimi državami, temveč hoče tvoriti le zvezo med obema tema blokoma, v ostalem pa si noče z ozirom na zvezo s Francijo nikakor omejevatj svoje aktivnosti. Z ozirom na ta položaj je tudi Italija pripravljena skleniti posebno pogodbo s Poljsko. Avstrijski zvezni kancelar je te dni povabil Poljsko na pogajanja, ki se prično na Dunaju.

LJENIN, LLOYD GEORGE IN GENOVSKA KONFERENCA.

— Berlin, 28. marca. (Izv.) Listi priobčujejo razgovor dopisnika »New - York Herald« z Ljennom, ki se je izjavil, da se osebnoudeležijo genovske konference, zadržati bi ga zamozla je popolna telesna onemoglost. Ljenn upa v gospodarsko uspehe genovske konference, od katere upa pozitivnih rezultatov glede trgovine z Rusijo. Ljenn je dalje izrazil velike simpatije do Lloyd Georgesa, ki ceni njegove politične in ekonomske zmožnosti. Čeprav sta si v političnih nazorih zelo nasprotna, želi Ljenn na konferenci vpoznati Lloyd Georgesa.

— Pariz, 28. marca. (Izv.) Ministrski predsednik R. Poincaré ne pride k prvi otvoritveni seji genovske konference. Udeležji na se po-znejših se konference, čim se povrne predsednik Millerand s potovanja po Alžiru.

TURŠKA IN VPRAŠANJE ODRINA.

— Carigrad, 28. marca. (Izv.) Visoka porta odgovori zavezniški komisiji v posebni noti glede predlagane premirja. Visoka porta zavzame tudi svoje stališče napram odklonitvi premirja od strani Angore. Turčija se v noti odločno brani zahtevi zaveznikov, da izprazni Tracijo in Odrin.

Ob sklepu lista.

ŠKOF DR. NAPOTNIK UMRL.

— Maribor, 28. marca. (Izv.) Danes ob 13.15 je po daljši bolezni umrl knezoškof dr. Napotnik.

— Železniška nesreča. Na Raketu je danes ponesrečil carinik Klemenčič. Vlak za je povozil.

Pred ogledalom more vsake vsaki dan opazati kako se lepše in mlajše izgleda, ako se uporablja le-karnaria Fellerja že čez 25 let priljubljena in priznana sredstva za lepoto: Fellerova »Elsa« pomada za lice Fellerova »Elsa« šiljino mlečno milo, najboljša »milo lepote« 4 kos poštne prosto 98 kron. Eugen V. Feller, Stubica donja Elsarg št. 238 Hrvatsko pom

Glavni urednik:
Rasto Pustoslavšek.
Odgovorni urednik:
Ivan Podraž.

Revna služkinja

prilpna za vsako delo, 18 let stara, kjer bi lahko imela pri sebi svoje 15 mesecev stare deklico. Ponudbo pod „Maš 2180“ na upravitelstvo Slov. Naroda. 2180

Proda se

dvoslojna hiša s 14 stanovanji, dvema dvoriščnima poslopjema, velikim dvoriščem, z električno razsvetljavo in vodovodom, ležala ob prometni cesti blizu tiskarne. Naslov pove uprava Slovenskega Naroda. 2173

Konjski hlapec

zanesljivo, trazen, samski ali ožen, se išče. Plača po dogovoru s hrano ali brez hrane. Josip Bergman, Poljska cesta 87. 2177

Motorno kolo

za 800 K je na prodaj. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 2175

Sukno

za promenade in športne obleke v bogati izbiri

A. E. Skaberné, Ljubljana, Dvorni trg 10.

Privatni uradnik

izredna moč, več vseh pisarniških del, znanstveni knjigovodstvo, strojepec, več let služben pri lesnih tvrdkah in električnih, sedaj je v se neodgovorni službi, želi prenesti službo. Cenj. ponudbo na: Jos. Katan, uradnik celkarnice v Slonji Lodi. 2178

Sprejemne mladega pridnega

HLAPCA

je komu in za druga domača dela. Učen Kostur, trgovina z obojem in tehničnimi posredstvi, Ljubljana, Kladovska ul. 37. 2172

Iščem službo

spod. uradnika oziroma nemško-pojšanskega korespondenta. Ponudbo pod „Inteligent 2174“ na upravo Slov. Naroda. 2174

Briljski pomočnik

star od 22 do 24 let, se sprejme s 5. aprila pri M. Režič, Gosposka ulica št. 2. 2171

Pozor!

Prodajam takoj 10 vagonov paralelnih desk 20 mm l/II vrsta, med 26 cm suhe, jelkove po 4 m. Ponudbo pod „Deske 2170“ na upravo Slovenskega Naroda. 2170

Testone

zdrave lepe ravne ali bukovne suhe deske 22-25 mm kupim takoj. Ponudbo pod „Testone 2197“ na upravo Slovenskega Naroda. 2197

Bez posebnega obvestila.

Vsega mogočnega Bog je vzel k sebi našo predebro soprogo, mater, oziroma staro mater in taččo, gospo

Jozefo Šemènj. Košak

Pogreb naše nepozabne rajnice se bo vršil v sredo, dan 30. marca t. l. ob 4. popoldne iz hiše žalosni v Kopalnici ulici št. 2 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 27. marca 1922.

Žalnoči rodilni: Šemè - ROTH.

Soarilo.

Podpisani naznanjam, da nisem plačnik dolgov, ki bi jih napravila moja nekdanja soproga Ivanova Velkavrh roj. Kemperle, ki se menda sedaj nahaja v Donawitzu.

Peter Velkavrh.

Hiša

v dobrem stanju, dva lopa sadna vrtna, 58 orolov zemljišča, med tem velike gozdne parcele s odraslim lesom, se prodaja radi odstopanja posestnika. Ivan Majerle, Suhi potok (Dürnbach) št. 9, pošta Ger. Mozelj pri Kočevju.

Mehanik

s petletno prakso in dveletno obrtno šolo išče službo. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 2195

Klavir

dobro ohranjen, se kupi. — Ponudbo pod „Klavir 2193“ na upravo Slov. Naroda. 2193

Proda se:

črna in rjava, popolnoma nova oltar, slika in velika krasna slika (istisov pogreb). Naslov pove upravitelstvo Slov. Naroda. 2194

Jzidor Steiner

trgovca z maslami in starišami, kupuje dne 26. in 29. marca od 10. do 1. in od 3. do 4. v Hotelu Union (t. sobe pri portiju) vsakokratne jugoslovanske in druge maslane luber tudi vsakovrstne sušilnice, posebno stare vrline po najvišjih cenah.

Bankam in kapitalistom, interesiranim pri pasivnih lesnih industrijah, veleposrednikih i. t. d. se priporoča za zaupna mesta izvrsten

strokovnjak,

teoretično in praktično v lesni industriji in trgovini ter v vseh panogah kmetijstva popolnoma izvežban, z bogatim iskustvom, bil 17 let samostojni ravnatelj in prokurist, več slovenskega, srbohrvatskega in nemškega jezika. Najbolja spričevala in reference. Cenj. ponudbo pod: „Direktor 1922/2185“ na upravitelstvo Slov. Naroda.

Pridružim se

solidnemu, že obstoječemu

- podjetju -

s 100.000, očitno tudi z več.

Ponudbo pod „Merkur 2191“ na upravo Slov. Naroda. 2191

Proda se bencinov motor

6 HP za žaganje drva. Naslov pove upravitelstvo Slov. Naroda. 2167

Sprejme se

več boljših gospodov na lino domačo hrano. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 2168

Zidano poslopje

(v ploščini od 300 m² dalje), ki se da preurediti za mehanizirano delavnico, se išče za nakup ali pa proti najemni v vredni mesta ali tudi okolici. Ponudbo pod „Mehanizirano delavnico“ na Aloma Company d. z o. z. Ljubljana, Kongresni trg 3. 1720

Preklic.

Vsem svoj. naročnikom električne naprave na Dobrovi naznanjam, da je odšel vse račune plačevati samo pri meni v Sp. Šiški, Sv. Jernja cesta št. 47, se pa voljajku ali v Kozarjah. 2176

A. Arhar in drug podjetje elektrotehničnih naprav in popravil.

Tovarna lesnih izdelkov

išče pošti dobri plači stolarja za izdelovanje zadrževalnikov ter samostojnih malmarjev. Ponudbo pod „Stolarstvo v hiši 2198“ na upravo Slov. Naroda. 2198

Sprejme se

sar gospodov na dobro priprano domačo hrano. Naslov pove uprava Slovenskega Naroda. 2181

Prodajalka

pridna in poštena, ki bi bila zmožna voditi samostojno majhno trgovnico na deželi, se sprejme. Nastop takoj. Naslov pri upravitelstvu Slov. Naroda. 2188

Proda se voz

za bolnika na treh kolesih lahko tudi nekaj pohitva, vse še dobro ohranjeno. Kje, pove upravitelstvo Slovenskega Naroda. 2180

Beli fižol

(fižolice) v vrečah brutto za netto po K 14 za kg prodaja trdnica Paternost & Romo, Ljubljana, Siomškova ulica št. 11, tel. 569. 2156

Srečke

državne razredne loterije I. razred, 4 kolo bode za prodajo gotova 20. maja t. l. Kdor bi jih rad v prodajo ali jih želi kupiti zase, naj se obrne za prospekt na moje poslovnice v ulici boginje Ljubice 16. — Glavna poslovnica kolekcija Drag. R. Kolaković, Beograd. 2183

Vizitke in kuverte priporoča

Narodna tiskarna

v Ljubljani.

Kuharica

poštena, snadna, žetudi ne preveč, se sprejme takoj k mali družini. Goranec, stare od 20-25 let imajo prednost. Plača dobra. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 2077

Proda se

pod ugodnimi pogoji v Cviljarji HUSA št. 6 s pripadajočim vrtom in 5 orali zemlje, 3 km od mesta Kočevja oddaljena, vse v dobrem stanju. Kupci si lahko ogledajo na lico mesta, satečne pogoje pa pri trdnici Klemenov v Cviljarji. 2092

Dne 30. marca se preseli trgovina z ročnimi deli in njih potrebnimi

Zoni Jager-Černe & Ro.

in Židovske ulice 5

na Dvorni trg 1

hiša Kastner.

Tvrdka se priporoča za predhukajenaj-novejših vzorcev, za zbiranje in strojno vezenje motivov v perlo. — Vzorci na razpolago v trgovini. 2166

„Adria“

vsihi sladkor, pecivni prašek je najboljši in domači izdelki. Dobi se povod. Adria-Tea, takrat v zavrtkih in odprt. F. Šibenik, Ljubljana, Gosposka ul. št. 16. 1757

Več boljših gospodov se sprejme na dobro hrano. Pojava se v upravitelstvu Slov. Naroda. 2157

Majhno gospodinjstvo.

Samostojna, izbrana dama se išče, da bi vodila majhno gospodinjstvo. Želi se znanje slovenske in nemške. Ponudbo pod „Gospodinjstvo 2097“ na upravo Slov. Naroda. 2097

Godbeniki

za vse instrumente, sed zelo dobri poji se iščejo za gošbo Kosevce divizije oblasti. Pojava daje kapelnik Arnold Wlasak, Pristina (Kosovo). 2126

Štenotipistika.

Išče se za soko podjetje štenotipistika, večja hrvaško-nemška ali slovensko-nemška štenografija in štenografija. Ponudbo na Prvi hrvaški mliti na štre d. d., Karlovac. 2150

Žrgovski pomočnik

mešane stroke 2-4 mesta v trgovini z mešanim blagom, najraje na deželi. Naslov pove upravitelstvo Slovenskega Naroda. 2142

Strojnik

za parno žago se takoj sprejme. Ponudbo z navedbo zahtev je poslati na oskrbnikstvo graščino v Ribici na Dolnjemkem. 2152

Uradnika

srednje starosti sprejme z dobro plačo za računsko vodilnika zavarovalnice. Mesto je primerno za mlade penzioniste iz državne službe. Ponudbo pod „Računski uradnik 2143“ na upravo Slov. Naroda. 2143

Abadie

cigaretni papir in stročnice. Glavna zloga in samoprodaja A. Lampro, Ljubljana, Murska ul. 19. 1434

Bombaž

za pletenje v različnih barvah, kakor tudi presite odeje, se dobe v trgovini Karla Prelog, Stari trg 12. 1646

Bukove, smrekove in hrastove

hlode

kupuje v vsaki množini po najvišjih dnevnih cenah Ivan Štaka, tovarna parketov in parna žaga Ljubljana, Metelkova ul. 4 1570

Pozor! Pozor!

Kompanjoni

za novo inobkemično tovarno v Ljubljani se iščejo. Podjetje je edino ta vrste v SHS in bo brez vsake konkurence. Banke in kapitalisti, posre! Ne kompanjone izpod 100.000 kron se ne ozira. Ponudbo z navedbo kapitala pod „Pobokem črna tovarna 2140“ na upravo Slov. Naroda. 2140

Kočijo

(omnibus) prodaja za K 80.000— Ivan Medic, Kočevska reka. 2124

Velikonočne razglednice

kakor tudi vse druge vrste razglednic kupite na dobo in drobno najceneje pri 1667

L. Pevalok, Ljubljana, Židovska 4.

KUVERTE

trgovske uradne in razne druge velikosti, dalje raznovrstne svila, porosa na dobo in drobno kupite najceneje pri 1669

L. Pevalok, Ljubljana, Židovska ulica 4.

Papir

trgovski, kancelijski, 3 zvezdni, strojni, pisni itd. kakor tudi papir v mapah in škatlicah, velika izbira na dobo in drobno, najceneje pri 1668

L. PEVALEK, Ljubljana, Židovska ulica 4.

Pozor šivilje, gospodinjje, krojači, čevljarji!

Šivalni stroji despoli v vseh opremah, poduk v vezanju brezplačno. — Vseleha garancija. — Cene zmerni pri

Josip Petelinc, Ljubljana, Sv. Petra nezip 7.

Poslovodja

prvovrstna moč, z večletno prakso, prav priden, pošten, se išče za glavno trgovino špecerijskega blaga. Takojšnje ponudbe. Franc Balena, Kranj. 2162

Bazni plašči iz gume ter impregnirani, ragianti, blago za pelerine iz velblodove dlake, angličko (Hommes-punes) in črna sukna v največji izbiri, površniki, modre in športne obleke lastnega izdelka in po naj-novejših krojih. Športne čepice, kravate samovoznice, perilo itd. vedno v zalogi pri trdnici

DRAGO SCHWAB

manufaktura, moda in konfekcija

LJUBLJANA

Pod Narodno kavarano. Dvorni trg št. 3.

NB: Na željo se izdelujejo vsakovrstne obleke točno in solidno v lastnem modernem salonu ali pa se oddaja posamezno blago, podloga in druge krojaške potrebščine.

Trgovačko i industrijsko akcionarsko društvo

štvo

„RAONIK“

sa kapitalom od 1.000.000 Dinara podelenim u 2.000 akcija po 500 Dinara osniva se u Beogradu na osnovu odobrenja gospodina ministra trgovine i industrije od 2. marea 1922 god. pod VI No. 513.

Društvo je zadatak, da posebnim organizacijama obavlja sve vrste poslova po granama trgovine, industrije i poljoprivrede, da razvija poslove u zemlji i inostranstvu radi placiranja domaćih stranih produkata, da učestvuje u industrijskim preduzećima i ista osniva.

Uplis akcija vršice se u Zagrebu kod Srpske banke, deoničarsko društvo.

Pri nipsu polaže se od akcije

Din. 250. — na ime prve uplate i

Din. 25. — na ime osnivačkih troškova.

V slučaju preupisa, osnivači zadržavaju sebi pravo raspodele akcija. Ostatek položice akcionari na poziv upravnog odbora u roku od tri meseca od dana održanja prethodnog zbora.

O ovome izveštavaju se zainteresovani krugovi.

Osnivači: Vladimir E. Škobilja gen. predstavnik firme Hložog, Lloyd i Komp. Ink. iz Nju-Jorka, Bojislav Petrović trg. iz Beograda, Save Bubičević, šef min. u vojsci, Drag. S. Nikolić, inž. Blata Barlova, advokat iz Banjaluke, Josip Dermut, direktor Zemaljske banke iz Banjaluke, Drag. P. Dragović trg. iz Beograda i Drag. E. Škobilja.

Za inercatni del odgovoren Valentin Kopitar.

Vsem prijateljem in znancem naznanjamo tužno vest, da je naš občepriljubljeni spoštovani in dobri prijatelj in kolega, gospod

Andrej Klemenčič

carinik

snoči nenadoma umrl.

Pogreb pokojnega se bo vršil v četrtek, 30. marca 1922 po prihodu jutranjih vlakov.

Prihranimo prerano umrlemu prijazen spomin.

Rakek, dne 28. marca 1922.